

Latweeschu Nwises.

Nr. 4.

Zettortdeend 27. Januar

1855.

Druckerts dee J. D. Hoffmann an A. Joharubdu.

Karra-ünnas.

Muhsu Keisera augstee dehlit, lee Veelwirsji Nikolai un Mikael Nikolajewitsch attal nobraukuschti us Sewastopoli muhsu karra-spehtam par leelu preeku. Nischegorodes Gubernements muischneeki Keiseram isuhguschti, lai teem wehlejoht tapat darriht kà 1812tà gaddà, prohti, par sawu paschu maffu karrà subtiht un usturreht kahdu saldatu-pulku, fo wezzais Veelskungs Poscharstis waddihs. No zittahm Gubernementehm attal dauds tuhstoschi kachofi un jeemas laikà derrigas leetas us Krimmi nosubtitas. Schehligs Keisers ar pateizibu to nowehlejis. — Te wehl kahdi ustizzigi stahsti par to, zil gohdigi muhsu saldati karrà turrabs. Kad Mellà jubrà ta leela wehtra tif dauds kuggu nomaitaja, tad arri Calenderu kuggis „Kullodens“ 3 simts affis no juhmallas bij usdshits us seklumu. 3 wirsneeki, 28 Calenderu un 7 Turku saldati ar laiwahm isglabbjabs pee mallas, kur muhsu Kasaki tehs sanehme. Bet kad dabuja dsirdeht, fa us kugga wehl effoht palikuschti 57 nelaimigi Araberu un Turku saldati, tad 29 Kasaki 2 laiwàs eestrehje tohs pestiht no mfnas juhbras wilneem. Gan jubrà breefmigi plohsijabs, bet gohdigeem Kasakeem Deews palibdsjeja wiffus isglabht. Gan wehl kuggi bija leeli-gabbali, 1400 pohdi schaujama pulwera, 30 tuhst. lohdes un 32 sirgi un zittas dahrgas leetas, bet to atstahje, un kuggis tappe salausis no wilneem. — Tanni leelà kanschanabs ar Turkeem 10tà Nov. d. jahrtneeks Jurcis Osorows par dauds drohschi

bij eestrehjis Turku jahrtneeku widdà. Ku tik wiffi us minnu kappaja un schahwe, ta ka 24 weetas eewainohts tappis, prohti 2 schahwenus dabbujis abbàs rohkàs, 6 zirtenus ar affu sobbinu dabbujis galwà, 4 zirtenus pee kalla un 2 zirtenus kreisajà rohkà, 5 reises ar schelhyi tam eeduhuschti sabnis, 4 reises kalla un 2 reises ziskàs, arr 4 pirkstus no labbas rohkàs tam nozirtuschti, un tomeht tam laimejabs no eenaidneeku naggeem isprukt. Gan ilgi flims gullejis, bet ar Deewa paligu isglabhts tappis. Schehligs Keisers schim saldatam Osorowam par to dahwinajis 3 simts judr. rubl. un itgaddus tas nu dabba 1 simts f. rubl. un wiffu promjanti, un wiffàs Nwises tas tohp isfluddinabts us Keisera pawehleschanu. — No Sewastopoles Mentshikows muhsu karra-leelskungs rakña, ka eenaidneeki tahdà ne labbà laikà ar saweem aphegereschanas darbeem ne warroht us preekschu kluht. Ar ween wehl naktis no Sewastopoles fleppen kahds vulzinsch isnahtoht, un eenaidneekeem wiffadu stahdi darroht. Bezza gadda beidsamà nakti attal Calenderus lohti isbeedinajuschti, 14 Calenderus un 4 Sprantsichus dschwus sanehmuschti, zittus nokahwuschti. 2rà un 3schà Januar nakti 350 saldati ar sawu kapteinu tapat darrijuschti, un labbu teefu awkahwuschti, 5 sanehmuschti dschwus, bet weens no muhsu wirsneekem eewainohts tappis ar bajonetti. Calenderu Wahzu Nwises wehl ne warr beigt isstahstiht wiffas tabs breefmas un mohkas, kas wiffuwairat Calenderem un Turkeem pee Sewastopoles effoht ja iszeesch. Taggad effoht leels dsilsch sweegs tur kritia.

tad attal lijis, tà la wiffi aplehgereschanas grabwji un wiffas mallas uhdens pillas un dffli dubli. Tad attal leels sneegs un sabzis falt, naktis 4 lihds 8 grabdes.

To lai nu iszeesch deen nakt appafsch plikka debbes un jan tik dauds nebbelas! Weenà paschà nakti tadehl 60 jahtneeku sirgi krittuschi un 150 saldati puss nosalluschi lasaretè nowesti tappusch. Sirgi gan drihs nu wiffi iskrittusch, naw ar to west wiffas karraleetas, promjanti un leelus-gabbalus, un tadehl Calenderi taggad ar warru speesch nab-baga badda mirruschus un nowahrdsinatus Turku saldatus eet un nest un west sirgu weetà wiffas karraleetas, kas nahf ar fuggeem un jawedd us lehgeri angstos kalnòs. Warr saprast, tà nu Turki tur nonihst. Bet ir Calenderi tapat nihst, jo paschi raksta, ka no teem 54 tuhstoscheem Calendereem, kas us Sewastopoli nogahjuschi, tikkai 14 tuhst. (zitti raksta tikkai 8 tuhst.) atlikfuschees, un ir schee effoht wahji deesgan. Sprantschi effoht sipraki meesàs un wairak karru gruhthas rad-dusch, tadehl teem tik aplam (jebshu gruhthi deesgan) leels pohstis ne-effoht. Gan nahfoht ideenas Balaklawas ohstà pahf pilnam wiffadu karraleetu, promjantes un paliga, bet kad ne effoht maja pilschthina tik dauds ruhmes fur nolikt, un ne kahdu sirgu ar to tik dauds un smaggas leetas aiswest us lehgeri, tad tahs tuhstoschu tuhstoschas wiffadas leetas nu effoht jukku jukkam mallu mallàs sakra-tas, tà sajanktas, ka tomehr ne fo ne warroht ne atrast ne dabbuht, un tadehl tahds wiffu wajjadfigu leetu truhfums un bads un plik-fums. Tà arri gan jaw irr atwesti 2 tuhstoschi kohka nammi ar dselles krahneem preefsch ta lehgera, bet kad naw sirgu, ar to aiswest us lehgeri, tad tomehr nab-baga saldati irr un paleef appafsch plikka debbes un tadehl tik breefmigi sirgi un nihst. Kahdi 8 tuhstoschi flimmi Calenderi effoht taggad nowesti Skutares pilschthà, un 3½ tuhstoschi flimmo effoht Balaklawà. Itkatrà deenà wairak tà

flimms paleefoht flimmi un mirfoht aplam dauds. Zitti gan effoht ustaisjuschi tà sinnadami kahdu buhdinu ar dselles krahni, bet winnu nakti atraddusch 2 wirsneekus tur apflahpuschus duhmòs. Bai kas tahm par ne isteizamahm breefmahm! Reggi Deewòs Kungs jaluhds no firde: pasargi schehliger no tahm un dohdi — dohd nihfu meeru wirs semmes!

S—j.

No Schweizeru semmes.

Bernes pilschth 5. August 1854. — Kautschu leela lauku swehtiba dauds mallas aplaimo, tomehr breefmigs notiffums stahstams, kas rahda, ka daschà weetà baddu jamirft. Sah-dschè Dinsbihre schi breefmiga leeta notiffusi. Zaur teefas ismekleschanu sinuams tappe, ka tur daschàs mahjàs wezzakeem un behrneem pahrtitschana pawissam peetruhke. Tee dschw-woja no wiffadahm sakneem un sahlehym. No saweem maseem pelneem lehtus miltus eepirkdamees, fo zittahrt lohpeem dewe, schee nab-bagi laudis sewim maisi iszeeppe. Meesa no sahles bespehzigas barribas tik wahja palikke, ka ar rohlahm ne spehje wairs strahdaht. Dauds zilweki no wahjibas sawu gallu atradde. Lohzekli pampst un nahwe jo breefmiga, kad zilweki tà pamafam beidsahs. Weens teefas kungs, kas tahdàs mahjàs eegahje, atradde tur atraitni ar kahdeem sihkeem behrneem, kam tehws bij par fauleem bes meesas palizzis, un ar pampuscheem lohzeekteem istabà paguldihst bij. Wezzakais dehlis gulleja sapampis us krahna tà nahwes meegà. Kautschu wehl kustejahs, winsch wairs ne zehlahs un bij par lihki pehz 1½ deenahm. Teem zitteem behrneem truhke spehka, salmus par zeppurehm wiht, jo tahds winneem wisseem ammatas bij.

Mihltais lassitais, fitt pee sawahm kruhtim Deewu teifdams, jo tu ne effi labbals par winneem, bet muhsu semmè zaur labbu wal-dischanu, Deewa schehlastibu un magasihneem wiffi wart dschwwoht un irr nabbageem ne kad deenischla maife ne peetruhst. S—d—r.

D f e l f e.

Kad seltu gohda par metallu*) fehnian, tad dselsei schinni metallu walsti veenahkäs pirma un wisaugstaka gohda weeta; jo no winnas kastam ne ween sawus semmes darba eerohtschus, bet arri wissas nahwigas karealeetas, ar ko eespehjam katrs sawu tehnu semmi apfargagt un drohschi pahrschahweht; winna irr ihsti tahs treppes pa kurrachm wissi kunstes darbi un ammati itt lohti pazehlschees sawa augstuma; tas tilts, pa kurreu zilweki ar dampmaschinu palign taggad streij ar putna schiglumu pa jahru un uppehm, kalneem un leijahm.

Seltu dauds walstis warram dabbut jan gattawu us semmes wirsu; waljaja tikkai tur paruschinabt ohlu semme, woi upju smiltis ismasgagt un noyluddinabt, un tihrs selts nahf rohtas. Bet ne ta ar dselsi. Daudstahrt par kunstigi isbuhwetahm allahm no semmes dsiltuma janemm ahra dselses-akmini, kurreos dselse gull saistita; ar gudribu un breesmigu ugguns karstumu, kas 40 reis sipraks par to, kurrea kuhst alwa, paprecksch ja-isdenn no dselses-akmineem stahbes-gais. Pirms kastamu dselsi dabbu. Selts weegli eeguhstams, bet dselse tikkai grubti strahdajoh. Bet tas abba itt ihpascchi peeschire wissahm tautahm leelu baggatibu, kas garr to puhlejabs un to proht isstrahdabt; jo tur — ka pasawles stahsti israhda — mehš redjam pilnu swehtibu, kas atlez no darba: wesselibu, meern, pahrtischannu un gudribu dauds wairak, ne ka tannis walstis, fur selta papilnam un fur tapeh; darbo-schanahs palikkuse swescha leeta un laudim reebiga. Tahda weegli panahkama baggatiba

*) Par metallehm nosanz wissas smaggas un schtas semmes leetas, tam sawo ahriks schidums un sawa pehrwe, un tas leeta ugguns karstuma kuhst, woi talohd dauds mas steechabs, bet abhschuschas attal peenemm sawu pirmaju twirtu buhschannu. Metalles irr dnohjadab: dahrgas un lehtab. Dahrgas metalles (selts, subrabs x.) sawu ahriks schidumu ugguni ne saude; bet lehtahm metallehm (dselsei, warram x.) tas posuhd uggun un pahrschahwehtschahs. Jo prohjam tahs arri beh; winnu schiltuma weht rebala traufschad un schstas metalles.

pawedd zilweku us kuhtribu un dauds zitteem netikkumeem. Woi effi lassijis sawa lantkahrtes isstahstischannas grahmatinä, ko gan paturreja taggad nabbadsiba paniskuschas Portugaleru un Spanjeru semmes no wisseem teem tuhstoschu tuhstoscheem pohdeem selta, ko zittahrt laupija Amerikas tautahm?

Tai nu dabbutn paschu dselsi no wirsmineteem dselses-akmineem, tad, ka jan dsirdejam, ja-isdenn no teem wiss stahbes-gais. Ugguns to isdarra. Sawada krahni, kas usmuhreta itt ka leels sturstin, pa augschent eeberr gabbalinos sadansitus un ar akmina woi kohla ohglehm maistus dselses-akminus; bet krahns dibbini paprecksch noleek labbu fahrtu malkas un ohglu, ko, kad krahns peelahdeta, beidscht aisdedsina un ar leelahm plehschahm usturr paschahwigä degschana. Kad dselses-akmini tahda wihst nodegguschu twehlaini, tad no teem atschkirahs stahbes-gais un eeweltahs peemaisitas ohgles, kas pa tam ohglu stahbi raddidamas to ar duhmeem islaisch gaisa; bet metalle uu nemmahs kust un kuhzabs arweenu us leiju, krahns dibbini, no kurrenes to nolaisch pa eetaisiteem zurumeem. Appalscheju dselsu-akminu fahrtu, kas iskuschuse, iswilda tahs akminu kahrtas kas tai wirsu irr un arweenu us leiju kriht; un kad pa augschenti allaschin zittus akminus un ohgles no jauna eepilda, tad deenu no deenas un gaddu no gadda tahda krahns nemittejami kurrabs, kamehr beh; kahdeem 5 woi 6 gaddeem muhri, no breesmiga karstuma waitati, ja-islamya woi zitta krahns pawissam no janana jazek.

Bet pawissam staidra dselse arri wehl ne istekf no krahns. Wissos dselses-akminos arri wehl pa bischkin ohlu stahbes, altuhna, kaska x., kas reise ar dselsi iskuschami paleek par tumschi sawu woi sillu glahsi, ko fahrt aus sawu, un kas ar dselsi lohpa sawantuschus noleek. Schee sahni jo weegli buhdami par dselsi peld tai pa wirsu un teek ar akteem arweenu no tahs nonemti; no sah-

neem tad laisa keezelus nu tsbrunkte tohs ebtu
buhweschanai.

(Duplikam beigums.)

Wahwerinsch.

Rahdat zeenigal mahtei Kreemu-semme bija
wahwerinsch kas reekins uskohde, kohdelt no
tschaumalahm iskehme un ar sawahm masahm
preektschahjinahm minnai eedewe rohtã. Wah-
ze arri naudu staitiht, un kad redseja kahdu
nandas gabbalu pee semmes, tuliht to vazehle
un atnesse sawai zeen. mahtei. Schi litte arri
no wahwerina sewi sukht, — un kad patte
palitke slimma, wahwerinsch gulleja arri itt
klussi un ne kusteht ne kustejahs. — Sazsi:
redt fur gudriba! Bija wairak; — bija pa-
klaufsichana un bija miblestiba.

H. R — U.

Waigfligs ougligs.

Biltene pagahjuschã seend peedsimms ne-
dsihws jehriusch trim azzim, peezahm auzim
un astonahm kabhahm. H. R — U.

Mihklas usminneschanas no 1854 Nr. 52

1. Schkehres.
2. Peezi juschanas prahiti ka: Ebst, smekkeht,
dsirdeht, redseht un sajust ar wissu
meesu.
3. Smehkejams rabbaks.
4. Mehness pee debbes. E. F. S.

S i n n a.

Mehs, Hoffmanns un Johannsohns, ar teelu luhgschanu luhfsam: tai zeenjani mahjtaji, kohlmei-
neri un Awischi lassitaji par mums ne dusmo, ka tee pirmee nummeri tit wehlu pee jums nogahjusch.
Gan daudstahrtigi luhgusch, preektsch jauna gabda deenas peeteiktees, tomehr ne trescha dalla ne bij pee-
reikusees; nahze diwi dallas us un pehz swaigsnes deenas. Ra nu darriht un gattawi kluht ar
tahm simtu simtahm adreffehn, kas bij gan japaritaifa, gan atkal itt no jauna jabrukke. Bij sajukschana
leela, ne bij tit dauds spehka tit abtri to padarriht. Gan wehl nahf ar ween to, kas wehl grubb Awis-
ses, bet nu wiss labbi eerikthehts un gattaws un tit dauds essam druffejusch, ka ir teem wehlejeem tohs
pirmus nummerus warresim doht. Nu ees wiss pa kahrtam un ia kur missitohs, tad luhfsam par to
grahmatu laist, ne us zeen. mahjtaju Schulz. (jo winni pee tam ne buht naw wainigi, kad riktige
ne-ee) bet us mums, probti us

Studdinaschanas.

No Krohna, Leelas, Sessawas pagasta-teefas
tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassichanas
bubtu pee tahs atstahdas mantas ta Leelas, Sessa-
was nomiruscha Puisku krohdseneeka Jehkaba Rei-
nizu un Leelas-Sessawas nomiruscha Pubrischu
Knieffu sainneeka Janna Knieffa, — zaur scho
usaiginati, pee saubeschanas sawas teefas tai 10.
Merz s. g. ar skaidrahm peerahdischanahm pee schis
teefas peeteiktees. To buhs wehra lit!

Krohna Leelas-Sessawas pagasta-teefa tai 16.
Janwar 1855.

(Nr. 33.)

Teefas peesehtetaj:
J. Briggmann.

Teefas-schriber:
A. Fromann. I

Pee Dhsolmuishas pagasta-teefas taps tai 14.
un 17. Webruar m. d. s. gad. 51 ohsola kluttschi
un par wissam kohpa kahdi 110 ohsola resgalla
kluttschi preektsch pusbdeenas wairak sobittajeem pah-
dohi. I

Jauna Sallmuishã (Neu-Sallensee) Illuktes
apriinki, irr dauds semneeku mahjas, labbi ap-
strahdata, no 7 lihds 40 puhraweetahm issehjumã
katra laufã (kas us trim lauleem saprohtams), us
nohmu jeb us klausibu dabujamas. Ta nohma
irr nospreesta us 4 rubl subd. par katru puhrawee-
tu pehz rewisera mehra, un ta klausiba irr tikã i
2 deenas neddelã par katru 7to puhraweetu rub-
su laufã. Katrahm mahjahm irr plawas kas seenu
pahp pahrim isdohd, 1 puhraweeta dahrsa-semmes,
arri tee wajjadsihi buhweschanas kohi un malka
preektsch dedsinaschanas. Tahs nohmas jeb klau-
sibas-kuntraktes warr tai peeminnetã Jaun-Sall-
muishã, jeb arri Schenberges muishã, Bauskas
apriinki, salihq. I

Brilho druffteht.

No jah:maslas-gubernements augstas waidischanas puffed: Oberlehrer O. Blase, Jensef.

No. 19.

Latweefchu Nwifchu

Nr. 4.

peeliffum s.

1855.

Brandwihna usteiffchana.

Mahzitaji un ftohlmeifteri un arri prasti femneeziini daschkahrt schinnis lappinäs brandwihnu breefmigi nofmahdejuschi, un daschs labš jau apriizis to laffoht un dširdoht un dohmajis, ka Nwifes labbaki rohkä nemt ne nemtu, kad tit tahš karra-sinnas ne buhtu eefchä. Tapeh; es apnehmees zittu meldinu us-willt, to warr buht arri brandwihna brahlischi un mihtotaji labprakt uetlaufis, un schohs tahdus ihvaschi luhdsohs: nofehshatees, draugi, man flahru un klausait labbi, to jums fazzischi, woi manni wahrdi jums ne buhs patihfami.

Es schodeen, zil fpehdams un prasdams, brandwihnam gohda dseefmu uswillfchu; redsefim, woi winna smahdetajeem un sohditajeem mutte ne paliks kâ aishahsta. Tee weenâ balſi runna, ka brandwihns zilwekam pa-ihfinajoht muhschu, nofandoht meefas spirtumu un ſtiprumu, aprihjoht naidu un mantu; es turpretti rahdischi, ka brandwihns 1) zilweku darra jo wezzu, 2) jo ſtipru un ka 3) lehtaks dsehreens aplam naw pafaulä, ne kâ brandwihns, un tas tadeht pateefi par nabbaigu lautianu dsehreenu nofanjams.

Tad nu pirmâ kahrtâ, ka brandwihnu dserroht zilweks wezs paleekoht, — woi tas naw azzim redsams? — Juhs tikpat, kâ es, daschu firmgalwi pafihsteet, kas tomeht brandwihna glahfi pilnu woi us pufſi muhscham ne-atſahi, kad to woi no draugeem dabujis, woi par jawu paschu naidu pirzis. — Es jau dširdu, ka netizziga pafaulä man saht pretti runnaht:

„Woi tawi firmgalwi jaunibas deenäs arr jau tahdi schuhpi bijuschi? woi naw wehl us wezzuma pufſi tahdi palikfusch? Un faut arri kahds rets jau senn gaddeem brandwihnam kâ fungam falpojis, — woi tadeht brandwihns tas bijis, kas winnu uſturrejis? woi labbaht

ne buhs, us To dohmaht, kas lehnprachtigs un firdsſchehligs buhdams arri grehziineeku daschkahrt uſturr lihdi wezzumam, lai winnam wehl wallas buhtu us atgreeshanohs?“ — Tä runna netizziga pafaulä. Es nu gan daschus derrijus un swarrigus wahrdus ſinnatu winneem pretti runnaht; bet kad tur daudi mas buhtu japeeminu no Deewa, no atgreeshanahs, no muhschibas un nahkamas sohdiabas un tahdi wahrdi jums, brandwihna brahlisheem — to es labbi ſinnu — jau senn tã kâ reebigi palikfusch, tad labbaki par ſcho leetu zeetifchu fluffu un muhsu pretti runnatajus zittahdi pahrelezinaschu, ka mums irr un paleef taifniba ſalkoht, brandwihns zilwekus darroht wezzus.

Kad jauns zilweks ſahzis ſalaulatees ar brandwihnu kâ ar mihtu draugu, — tad es tit drohſchi, kâ kahds praweets, papreefch ſtudinachu: tas jauneklis paliks wezs! Pateefi, winsch paliks par wezzu wehl drihfaki ne kâ zitti laudis, un zaur ko? Zaur brandwihnu ween. Schè man ſchaujahs prahtä nahburga Jahnis. Tas un mans brahlis weena gadda behrni, tapeh; ſtaidri ſinnu ka winnam wehl naw 50 gaddi. Un kahda ſtarpiba azzim redsama, kad uſſkatta Jahni un mannu brahl jeb zittus wihrus, kas ar teem kohpâ mahzibâ bijuschi. Jahnis par wiſſeem tas wezzakais, iſſkattahs kahdus deſmit gaddus wezzaks par teem zitteem. Ruhpas winnam pafillas, waigs bahls un itt kâ tur ar arkli dſillas waggas buhtu isartas; azzis weenadi aſſaro un winnu goifchums iſdſiſſis; kad no rihta pazellahs, rohkas trihzedamas trih; kâ lappas pee apſes, un kahjas labprakt ne grihb paſtaigatees un meejas naſtu neſ; deenâ winsch pee darba drih; peekuhſt, nakti ne warr gulleht; auſſe kreetni ne dšird un galwina kâ reiddama reibſt, ne ko ne warr lehti aminnetees: jeb paturreht. Woi tas naw kâ pee wezza zilwefa? — Un

tapeh; nahburga Jahnis weens pats palizzis
tahds wezs un nodfshwojees? Kapeh; tee zitti,
tam tee paschi gaddi woi wehl wairak, tahdi
nam? — Winsch brandwihua zeenitajs, schee
nam. Tapeh; es pastahwu pee saweem wahr-
beem: par jaunu brandwihns gan ne weenu
wehl nam darrijs, bet par wezzu, par bree-
migt wezzu un preesch laifa wezzu winsch dar-
rijs jan daschu labbu zilweku.

Au jums, drangi, ohtrâ kahriâ parahdischu,
fa brandwihns neganti siprs un tapeh; zil-
wekam art dohd leeku siprumu.

Wihram, kas man labbi pasihstams, ween-
deen leels muischas bullis, asti pazehlis un ne-
ganti baurodams,*) strehje wirsû, ar raggeem
to gribbedams fa samalt. Wisseem to redsoht
bij leela satruhshchaaahs; bet tas wihrs nifnu
bulli safehre, pee raggeem un to turreja tif
zeeti, it fa tas buhtu bisis kaslens. — Bet
to es redsejn peh; pahri stundahm? — Jan-
nais Simsans gan drih; ne warreja us fab-
sahm noturretees, un ganna meitina, furrai
ar warru gribbeja mutti doht, drusku ween
wianu pagruhde un wihrs tulih; augschpehdu
gulleja pee semmes, ta fa Goliats, kad Dah-
wida akmintianu bij dabbusis pee peeres. Tawu
brihnumu! Kas par to sipru wehl sipraks?
— Tas bij brandwihns; jo ar to peh; karsta
darba wihrs mehli pa daudi bij flazzinajis.

Kam pascham tahds siprums, tas sinnams
siprumu arri warr doht. — Zubs laitam pa-
sistat klibbu strohdeliti Pehteri? — Au, tad
arri sinnaseet: masi behruini to drihst nerroht
un zaur sohbeem wilkt, wihrehts tif bailigs,
fa art saktim zellu greeju, un wehl winnu
neddeku seewina daudi zilweku preeschâ to is-
plikkeja, fa plihshcheja ween. Un to isgabjuschâ
swehdeena dabbusa redseht, kad pee Wilzina
Sektaka kristibas dshram? — Strohdelichts
schsch pee galda un runna un blauj, fa mutte
weenas puttâs; winsch stahsta, zif brangu
wihru jan sakahwis; winsch leelaks, fa par
neweeru zilweku ne behdejoht; winsch ar duhri

fitt nâ galdu un ar sawu frukki wifus gribb
sadanst, ta fa saimneeks un zeemini no galda
atkahyjahs un seewa ne puschu plehsu wahrdu
ne drihst pretti runnaht. Kâ strohdelichts no
reift palizzis tahds siprs un drohschs un fir-
digs? — Au, winsch jau zettortu glahsi riht-
kâ bij eegahsis.

Woi wehl atminneet Uhdra saimneeku Mik-
keli, to scho ruddeni bes mahzitaja, bes dsee-
dashanas un swannishanas fa sunni semme
eerakke! — Saimneeze tam gulleja dikti wahja;
woi tad brihnum, fa nakti meegs wihram
ne nahje azzis? — Tumschâ lambari gulle-
dams winsch atminn pagahjuschs gaddus, kad
no gohdiga tehwa bij dabbusis labbi apsohptu
mahju, pilnas flehtis, brangus sirgus, kad
janna seewina, wiffâs leetas staidra un tei-
zama, seedeja fa rohsite, un abbi dshwoja —
at zif mibligi un laimigi! — Wiss tas lab-
bums, wiffa ta laime nu bij pagallam! Wahja
palaisita un tapeh; lungs bij atsazzijis, maies
peetruhke, parahdi bij pee funga, parahdi pee
semneekem; seewina nu jau daschu gaddu af-
saru maifi ween bij ehduf un no leeleem firds-
ehsteem sahnsi nihkt un wahrgt un nupatt
gulleja us mitschanu. Wihrs sahkt trihzeht un
drebbeht par tahdahm dohmahm; jo firds fa
ar leela engela basuni winnam ussanz; tawa
waina ween, tawa waina ween! — Un preesch
winna azzim rahdahs fa elles ugguns leesmas;
winsch reds elles fungu, kas jau rohkas peh;
wiana issteepj, un nu lezz no gultas ahra un
nomettahs zekâs un randa fa behruinsch, kas
no tehwa labbi isfukhts, un sohla sawam
Deewam ar karstahm affarahm un swehtahm
apsohlschanahm, fa nu pateesi no pohsta zella
atgreessees. — No rihta Mikkels pats brauz
peh; sahleh. Jan gribb Ragganas frohgam
garram laist, bet frohdsineeks, preesch durwim
stahwedams, sanz wezzu draugu eeschâ un
nahk winnam ar pilnu brandwihua glahsi pretti,
tapeh; fa effoht dsestis laiks un nifns gais.
Mikkels gan ar bailigu prahtu un trihzedamu
rohku nodferr to brandwihnu, bet kad jau ohtru
glahsi un art treschu pirmai wirsû lehjis, tad

*) Kurseineekt Faltsoht: maurodams.

tas grausdams tahrys sirdi meerâ palizzis, tad winsch aismirsis wahju, nobahlschu seewiau, tad sahlf smectees par sapneem un murgeem. Stipri apreibus paschâ nakti pahrbrau mahjâ. Schè behnini wehl stahw raudadami pee mah-tes, kas jo flimma palikkusi. „Ro schè kau-zeet kâ kuzzeni!“ — tehws winneem brehz wirsû un ar pahragu winnus dsenn prohjam; tad pats nokriht semmè us grihdi paleef gut-loht. — Nu lai nakt wissa pasaule iprecsi par manneem wahrdeem: kas elles isbailes warr aisdriht tik weegli, kâ wehisch aisdseenn duhmus, — woi tas naw stiprs? kas swehtas apsohlschanas un noswehreschanas mahf pu-schu laust kâ salmu stohbru, — woi tas naw stiprs? kas mirdamu seewu un laukdamus behninus warr usstattiht un tomehr sirds tam paleef zeeta kâ almins, — woi tas naw stiprs? — Kas kaisch par to, ka Uhdra saimneeks Wikkels no rihta pazehlees redseja, ka seewina bij nomirrusi, ka masa meitina Anna no lee-las satruhlschanahs un tehwa sitteneem gulleja kâ bes dschwibas un no staisstahm sillahm az-tinahm baltums ween bij redsams, — un nu Wikkels kâ ahprachtigs palizzis aisdstrehje us meschu un pee lohka palahrebs, — kas kaisch par to? — Brandwihna gohdu flawejoht man ne peefriht ismetleht, woi tas stiprums, ko winsch dohd, no Deewa woi no wella; bet ka winsch pateesi stiprumu dohd, to es staidri parahdijis, un kas wehl ne tizz, tas arr ne tizzetu, faut engelis no debbesim nahktu, to paschu leezibu leezinaht.

Nu man wehl atleef, brandwihnu treschâ fahrtâ arri par to usteift, ka tik lehts un itt kâ preeksch tuffscheem, nabbageem landim is-gudrohts un istaisihts.

Bet schè jau zitti gudrineeki man pretti runna: naw teesa, nam teesa! Kad tu ne ipheje stohpu allus pirktees, tad dserti uhdeni, kas ne grassî ne maksa. — Woi sînnat, draugi, ko mans krusstehws tahdeem sohbugalleem at-bildeja? — „Ro? winsch sazzija neganti sa-dusmojees,“ woi man to paschu buhs dsert, ko manna zuhka no silles dserr? Par ko tad

es zilweks no Deewa raddihts un ne lohps? — Un krusstehws, kad sînnajahs labbaks par swirbuleem un arri par zuhfahm un kustoneem, kaunejahs lohpu dschreenu mutti nemt un dschre zilweku dschreenu, prohti brandwihnu, lai gan daschfahrt zaur to kâ zuhka dublôs wahrtijahs.

Bet nu klausaites, kapehz es brandwihnu turru par lehtu dschreenu. Ja es par masu naidu ko pirzees, par ko es staidri sînnu un sajuhtu, ka man kas par to naidu tizzis, un zitti to paschu sînnu un sajuht, tad pateesi es to lehti pirzis. Woi tas naw pee brandwihna? — Man irr wezs kalps, kas pilnu putru blohdu isstrebbs sakka: wehders gan pilns, bet pee sirds tas naw gabjis. Bet brandwihna malzinu dschris, kas eekschas labbi iskohsch, winsch sakka: „nu taf sajuhtu, ka man kas tizzis,“ — un es arr tulihht to sînnu un sa-juhtu; jo tik ka sahlf runnaht, brandwihna smakka no wianna muttes man smird pretti. — Zuhls laikam pahstieet muischas wehwera dehtu, kas scho pawassaru pee Deewa galda peenemts un pehz auguma isstattahs, kâ buhtu 8 woi 9 gaddus wezs. Ne zaur leelu subdschanohs, ne par wissae pasaules naidu zilweks sawam augumam ko warr peelift; bet wehwereene tihri par lehtu makfu isdarrijuft, ka dehtinsch paliz-zis tahds sichts un mass, tahds smalks un bahls. Kâ Wahzeeschi daschfahrt maseem kuzzeneem eelejoht brandwihnu, lai ne aug leeli, kâ weh-wereene sukuru un maifi, kam brandwihns pee-leets, sawam puppa behnam essoht muttè bah-sufi, lai tas ne raudoht un labbaki gutloht, — un riktigi, behrninsch, kam zaur to galwa bij apreibusî, ne bij raudajis un wissu zauru nakti kâ mirrons gullejis, bet bij arr palizzis tahds neezinsch, ka ne derr ne strohdera ammatam. Woi tad ne bija lehta maksa, par ko wezza-feem un dehtam tahds labbums tizzis?

Brandwihna dschrejs daschu kapeiku un rubuli pataupa, ko zitti, kas ne dserr, aplam ischkehrde, — kapehz es sakku: brandwihns irr lehts dschreens. Redseet, kâ irr ar muhsu walstis kalleju. Kad wihrs to subrumu wehl nenehme sawâ muttè, tad bij pirmajs dewejs

preeksch Bihbeles-beedritbas, preeksch nabbageem, nodegguschem, tad pirke salmus un apkohe sawus juntu, pirke abbeles, ohgas un tahs stahdija sawa dahrsina, pirke seewai un meitnahn. lakkatians, dehleem zepurites, pirke schahdas tahdas labbas, derrigas grahamatas. Bet kamehr valizzis brandwihna zeenitajs, kallejs ne graffi wairs par tahdahm neetu-leetahm ne-isdohd. Wo winsch behda par attraitnehm, bahriaem un behdu-saudim? — Tai leetus nahf juntam zauri, lai sayubst spabres un greefti, — winsch ne-ees par salmu gabbalu naudu isdohd; lai behrni luhds pehz kahdas grahamatias, kas wajagohd mahzishanai, — winsch ne kapeiku ne dohd; tai seewai un behrneem bads un pliffums — paschi warr gahdatees; labbafi winsch wehl fleppeni kahdu drehbes gabbalu woi kahdu grahamatu no mahjas isness un pahrdohd. — Tad nu salkait paschi, woi brandwihns muhsu kalleju naw no schlehrdetaja pahrwehrtijs par pataupigu nama turretaju?

Tapat es brandwihnu usteizu par derrigu dsehreenu tadehl, ka daschas leetas, fo zitti zilweki turr jo dahrgas un zeenijamas, dseh-rajam paleek til lehtas un weeglas, ka spalwina masa. Zitteem dahrga ifkatra stundina, — dsehrajam waltas papilnam, ta ka zaurahm deenahm un naklim war frohgâ nodsihwoht woi aplahet wasatees. Zittam dahrgs saws gohds, — dsehrais to minn appatsch kahjahm. Zittam dahrga taisna firde, — dsehrais to tishcham samaita, itt ta katre brihdi warretu jaunu dabbuht.

Un ta arri irr Deewa taisniba, ka brandwihns ihsti ka kahds preeksch nabbageem laudim istaishts dsehreens; jo brandwihna braylisch, kas jau tufsch un nabbagi, tahdi wesch arr ee-ees kappâ, un kas wehl naw tufsch un nabbagi, driht tahdi waliks. Tu tufsch zilwezinsch dserri prastu brandwihnu, baggais dser dahrgu wihnu. Kad pehzaf abbi diwi appatsch galba gullat, — woi tad naw lei-

zama leeta, ka tu par pahri mahrfahm to paschu samantojis, fo ohtrais par spohscheem rubuleem? — Un kad tu beidscht nahwe aismidjis breezmiga elles-kinga walsti sawas azzis atfal atwerri, tad eij pee to baggatu wihru, pee turra durwim Sahzarns bij gullejis, un pahrsmei to sazzidams: tu mulki, tew par to ruhmitti elles besdibbini leeta, leeta manta un baggatiba bij ja-istehre, — rangi, es gudrs wihrs to paschu ar sawu nabbadibu sagahdajees. — Ihseem wahrdeem salkoh: lehtali un weeglafi zilweks ne warr un ne warr elle eestreet, ta zaur — brandwihnu!

Nu ta jums patiht, jubs brandwihna mih-totaji, ta teifschana, ar fo es juhfu mihlu dsehreenu usteizis? — Woi kahrosect to wegzumu un stiprumu, fo winsch dohd? woi turresect tahdu dsehreenu wehl par leetu, tur teem grascheem, fo frohdsineekam dohdeet, preeksch sahtana peeleeect klattu sawu meesu un sawu nemirstamu dwehseli? — At kaut dauds no jums, kas scho gohdu — jeb, taisnt salkoh, negohdu — fo es brandwihnam dewis, dsirdejuschi, ee-eetu sawa kambari un aisslehgtu kambara durwis, un tad sahtu sawa Deewa preekschâ ta Dahwidis un Pehteris noranda-tees un no firde luhgtees: palihdi tu man, al krusâ sists Deewa dehl, manas lannas eekahroschanas krusâ sifi! Walihdi tu man, kahrdinatajam pretti turretees un jaunâ gaddâ, jaunâ, swehtâ dsihwoschana tewim pakal staigah, lai engelischeem buhtu arr par manni tas preeks, ka grehzineeks atgreesees! — Amen.*)

S — t — n.

S i n n a.

Nr. 3 irr missjees. Appatsch ta stahsta „No Pinkumuischas“ naw bij ja-leek Redger, bet zits wahrds.

*) At! jst jume, zeen. mahz., pateizam par juhfu brandwihns usteifschann.